

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Co/125/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1621201148
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Otília Belavá
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:1621201148.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Otílie Belavej a členiek senátu JUDr. Zuzany Kučerovej a Mgr. Jany Janics Bajánkovej, v právnej veci žalobcu: G. H., U.. XX.XX.XXXX, R. D. C. XXXX/XX, XXX XX G., právne zastúpený URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s.r.o., advokátska kancelária, IČO: 47 244 895, so sídlom Havlíčkova 16, 811 04 Bratislava, proti žalovanému: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, IČO: 00 151 866, so sídlom Pribinova 2, 812 72 Bratislava, v konaní o náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy spôsobených nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci, o odvolaní žalobcu a žalovaného proti rozsudku bývalého Okresného súdu Malacky sp.zn. 32C/30/2021-338 zo dňa 11.07.2022, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo všetkých výrokoch I., II., III. **p o t v r d z u j e .**
- II. Žiadna zo strán nemá na náhradu trov odvolacieho konania právo.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozhodnutím súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu škody v sume 412,61 Eur v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.). Žalobu v časti o zaplatenie sumy 3.000,00 Eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy zamietol (výrok II.) a žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania (výrok III.).

2. Podanou žalobou, doručenu Okresnému súdu Malacky dňa 16.04.2021 sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 412,61 Eur titulom náhrady škody ako trov obhajoby v trestnom konaní podľa § 5 ods. 1, § 6 ods. 1 v spojení s § 17 ods. 1 a § 18 ods. 1 a ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., a zaplatenia sumy 3.000,00 Eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.. Svoju žalobu odôvodnil tým, že uznesením povereného príslušníka Okresného riaditeľstva Policajného zboru G., Odboru poriadkovej polície, Obvodného oddelenia Policajného zboru G., Č.: O. - XXX/MC-G.-XXXX Q. N. XX.XX.XXXX (ďalej len „OR PZ G.“) bolo žalobcovi vznesené obvinenie pre úmyselný prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona. Žalobca si zvolil za obhajcu C.. O. Z., G., ktorý je konateľom spoločnosti URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s.r.o., advokátska kancelária, na základe dohody o plnej moci zo dňa 08.02.2021. Následne dňa 09.02.2021 bola podaná prostredníctvom právneho zástupcu sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia. Okresná prokuratúra G. vydala dňa 25.02.2021 uznesenie zn. X D. XX/XX/XXXX, na základe ktorého bolo uznesenie o vznesení obvinenia voči žalobcovi zrušené pre nezákonnosť. Predmetné uznesenie sa dňom jeho vydania stalo právoplatným a toto rozhodnutie je de iure konečným a právoplatným rozhodnutím, od doručenia ktorého začala plynúť trojročná subjektívna premlčacia doba, ktorá podaním žiadosti o predbežné prerokovanie nároku zo dňa 24.03.2021 adresovanej Ministerstvu vnútra SR prestala plynúť po dobu maximálne šesť mesiacov. Na základe nezákonného rozhodnutia

o vznesení obvinenia orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci, žalobcovi vznikla škoda a nemajetková ujma, za ktorú v súlade s § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. zodpovedá žalovaný Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Medzi stranami sporu vznikol zodpovednostný právny vzťah podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., pričom ustálená judikatúra Najvyššieho súdu SR (4MCdo/15/2009, 3Cdo/194/2010) jednoznačne stanovila, že ten, voči komu bolo začaté trestné stíhanie vznesením obvinenia voči jeho osobe, ktoré bolo na základe podanej sťažnosti zrušené pre nezákonnosť má právo na náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej takýmto nezákonným rozhodnutím. V danom prípade sa nevyžaduje rozhodnutie o nezákonnosti trestného konania, resp. zrušenie nezákonného rozhodnutia, no postačuje právoplatné rozhodnutie o zastavení trestného stíhania alebo právoplatný oslobodzujúci rozsudok z dôvodov podľa § 285 písm. a), b) alebo c) Trestného poriadku (rozhodnutie KS Žilina sp.zn. 7Co/62/2018). Podľa ustálenej judikatúry, zmyslom právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu a nemajetkovú škodu je idea, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu bola odčinená (rozhodnutie NS SR sp.zn. 4MCdo/15/2009 zo dňa 06.09.2010). Žalobca tiež poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 320/2016, v ktorom ústavný súd konštatoval, že nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania a pre posúdenie nezákonnosti rozhodnutia, resp. postupu orgánov činných v trestnom konaní, nie je rozhodujúce, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Žalobca na podporu svojich tvrdení citoval viacero rozhodnutí a nálezov Ústavného súdu SR, Ústavného súdu ČR a rozhodnutí Najvyššieho súdu SR a krajských súdov.

Žalobca sa žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 24.03.2021 obrátil na Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ktoré v spore koná v mene Slovenskej republiky. Podaním doručeným právnomu zástupcovi žalobcu dňa 14.04.2021, žalovaný odmietol uplatnený nárok žalobcu na náhradu škody a nemajetkovej ujmy v plnom rozsahu s odôvodnením, keďže žalobca nedisponuje nezákonným rozhodnutím, ktoré bolo pre nezákonnosť zrušené a nie sú kumulatívne splnené všetky predpoklady zodpovednosti štátu za škody, žiadosti nie je možné vyhovieť. Žalobca s názorom žalovaného nesúhlasil a poukázal na skutočnosť, že disponuje právoplatným rozhodnutím, uznesením Okresnej prokuratúry G. zo dňa 25.02.2021 č.k. X D. XX/XX/XXXX, že v zákonom stanovenej lehote podal proti nezákonnému rozhodnutiu sťažnosť, čím vyčerpal riadny opravný prostriedok, predmetné uznesenie bolo zrušené uznesením dozor vykonávajúceho prokurátora Okresnej prokuratúry G. pre nezákonnosť, na základe včas podanej sťažnosti. Týmto sú podľa názoru žalobcu splnené všetky zákonné predpoklady na úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci. Výšku nároku na náhradu škody žalobca uplatnil ako náklady trov obhajoby, ktoré vznikli v priebehu celého nezákonného trestného stíhania vo výške 412,61 Eur a pozostávajú z odmeny za úkony: 1. prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady - 76,75 Eur, 2. vypracovanie právneho rozboru pre klienta ohľadom posúdenia rizika trestného stíhania v súvislosti s trestným konaním - 76,75 Eur, 3. následná porada s klientom pre potrebu schválenia finálnej verzie sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia voči klientovi - 76,75 Eur, 4. písomné podanie na súd alebo iný orgán vo veci samej - podanie sťažnosti - 76,75 Eur, spolu vo výške 307,00 Eur. K tarifnej odmene za priznané úkony patrí právnomu zástupcovi aj režijný paušál v sume štyrikrát po 9,21 Eur t.j. spolu 36,84 Eur. Keďže právny zástupca je platiteľom dane z pridanej hodnoty, zvyšuje sa odmena o 20 % DPH, t.j. o 68,77 Eur (zo sumy 343,84 Eur).

Žalobca si uplatnil aj náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá žalobcovi vznikla v dôsledku jeho nezákonného trestného stíhania čím došlo k výraznému zásahu do jeho súkromného, profesionálneho, spoločenského a rodinného života, čo malo negatívny vplyv na jeho osobnostné práva, občiansku česť a ľudskú dôstojnosť a v neposlednom rade na jeho psychiku. Žalobca uviedol, že ako nevinný sa vnútorne ťažko vyrovnával s trestným stíhaním vedeným voči jeho osobe, vnímal to ako krivdu zo strany štátneho aparátu na jeho osobu, súc si vedomý skutočnosti, že nespáchal žiadny trestný čin. Najskôr bol podrobený prvotnému šoku, že bol predvolaný na políciu ako svedok a neskôr z vydania uznesenia o vznesení obvinenia na jeho osobu, čo sa prehlbovalo psychickým a stresovým vypätím až do času zrušenia predmetného rozhodnutia pre nezákonnosť. Žalobca preto požaduje náhradu nemajetkovej ujmy v dôsledku podstatného zníženia jeho spoločenského postavenia, zhoršenia psychického stavu, zásahu do jeho súkromného života, vzniku jemu spoločensky nepríjemných situácií a komplikácií v jeho rodinnom a spoločenskom živote, v dôsledku čoho bol vystavený stresu, úzkosti a frustrácii. Nebyť vydania predčasného a nezákonného uznesenia o vznesení obvinenia bez toho, aby bol dostatočne zistený skutkový stav prejednáwanej veci, nenastal by žiadny z týchto následkov. V jeho individuálnom

prípade nemožno podľa jeho tvrdenia zmierniť následky neoprávneného zásahu orgánov verejnej moci do osobnostnej sféry inak, ako priznaním nemajetkovej ujmy v peniazoch. S prihladnutím na rozsah tohto zásahu si žalobca uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci v peniazoch vo výške 3.000,00 Eur. Zároveň si uplatnil žalobca aj nárok na náhradu trov konania.

3. Žalovaný sa vyjadril k žalobe s tým, že považuje žalobu za nedôvodnú a navrhol ju zamietnuť. Zo stanoviska Obvodného oddelenia Policajného zboru v G. žalovaný zistil, že dňa 29.01.2021 poverený príslušník Obvodného oddelenia PZ G. vydal uznesenie podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku pod Č.: O.-XXX/MC-G.-XXXX o začatí trestného stíhania a súčasne týmto uznesením podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vzniesol obvinenie žalobcovi za úmyselný prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona, lebo na podklade zistených skutočností mal dostatočne odôvodnený záver, že obvinený (žalobca) sa dopustil skutku tak, ako bol opísaný v predmetnom uznesení. Následne bola prostredníctvom obhajcu žalobcu podaná proti tomuto uzneseniu sťažnosť. Uznesením sp.zn. X D. XX/XX/XXXX zo dňa 25.02.2021 prokurátor Okresnej prokuratúry G. podľa § 194 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, predmetné uznesenie zrušil v časti vznesenia obvinenia, pričom v časti začatia trestného stíhania, uznesenie považoval za zákonné. Žiadosti žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 25.03.2021 žalovaný nevyhovel, pretože neboli splnené zákonom stanovené obligatórne predpoklady zodpovednosti za škodu, a to nezákonné rozhodnutie alebo nesprávny úradný postup v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z.. O tejto skutočnosti žalovaný informoval žalobcu listom, ktorý bol doručený žalobcovi dňa 14.04.2021. Podľa názoru žalovaného, predmetné neprávoplatné uznesenie Obvodného oddelenia PZ v G. nebolo prokurátorom zrušené pre nezákonnosť, ako to vyžaduje § 6 zákona č. 514/2003 Z.z., ale z dôvodu, že pred rozhodnutím o dôvodnosti vznesenia obvinenia je potrebné, aby poverený príslušník Obvodného oddelenia PZ G. zabezpečil v tomto trestnom konaní vykonanie ďalších procesných úkonov, a dospel k záveru, že trestný čin sa stal. Z uvedených skutočností má žalovaný za to, že nie je splnený prvý predpoklad zodpovednosti za škodu, a to nezákonné rozhodnutie alebo nesprávny úradný postup. Keďže neprišlo k naplneniu prvej z troch hmotnoprávných podmienok zodpovednosti za škodu, keď pre vznik zodpovednosti štátu za škodu sa vyžaduje kumulatívne splnenie všetkých podmienok, žalovaný sa skúmaním splnenia ostatných podmienok nezaoberal. Podľa názoru žalovaného, nebolo predmetné uznesenie o vznesení obvinenia právoplatné, čo vyplýva z dôkazov, preto má žalovaný za to, že nie je splnený predpoklad zodpovednosti za škodu a navrhol žalobu v plnom rozsahu ako nedôvodnú zamietnuť.

4. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil článkom 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, § 1 písm. a), § 3 ods. 1 písm. a) a d), § 3 ods. 2, § 4 ods. 1 písm. b), § 5 ods. 1, ods. 3, § 6 ods. 1, ods. 3, § 15 ods. 1, § 16 ods. 4, § 17 ods. 1, 2, 3, 4, § 18 ods. 1, ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., § 185 ods. 1, ods. 2 a ods. 6 Trestného poriadku a vecne tým, že štát zodpovedá za podmienok ustanovených zákonom č. 514/2003 Z.z. za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, čím je v praxi vykonaný ústavnoprávny princíp zakotvený v čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky. Zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je objektívna (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemožno zbaviť a je založená na kumulatívnom splnení troch podmienok, a to existencii nezákonného rozhodnutia, vzniku škody a príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody. Je už ustálenou súdnou praxou, že podľa zákona č. 514/2003 Z.z. zodpovedá štát aj za škodu spôsobenú zahájením (vedením) trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím trestného súdu. Súdny už za účinnosti predchádzajúcej právnej úpravy postupne dospeli k záverom, že právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia možno uplatniť aj v prípadoch, kedy toto rozhodnutie nebolo zrušené, ale trestné stíhanie príslušnej osoby bolo zastavené alebo táto osoba bola oslobodená spod obžaloby, keďže zmyslom právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu je, aby každá majetková ujma, spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu proti občanovi (fyzickej osobe), bola odčinená. Extenzívny systematickým a logickým výkladom práva bol preto časom učinенý záver, že rovnaký význam či dôsledky ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinení pre nezákonnosť má zastavenie trestného stíhania a oslobodenie spod obžaloby, minimálne vtedy, ak došlo k nemu z určitých dôvodov. Pri takom výsledku trestného stíhania je totiž potrebné vychádzať z toho, že obvinená osoba čin nespáchala, a že nemalo byť proti nej vznesené obvinenie. Obvinená osoba, ktorej trestné stíhanie bolo zastavené alebo ktorá bola spod obžaloby oslobodená, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov podľa zákona č. 514/2003 Z.z. zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Oslobodenie spod obžaloby má taký istý význam ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre jeho nezákonnosť, pretože iný výklad by odporoval

zmyslu právnej úpravy o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci podľa zákona č. 514/2003 Z.z.. Súd prvej inštancie vychádzal z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3 Cdo 194/2010 ako aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR publikovaného pod R 37/2014, ktorého právna veta znie: „Zmyslu a účelu § 6 ods. 1 veta prvá zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov zodpovedá interpretácia tohto ustanovenia, v zmysle ktorej rovnaké dôsledky ako zrušenie nezákonného uznesenia o začatí trestného stíhania a o vznesení obvinenia, má tiež rozhodnutie o zastavení trestného stíhania vydané z dôvodu, že sa nepotvrdil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným.“ Na základe uvedených právnych záverov súd prvej inštancie dospel v predmetnej veci k názoru, že pre vznik nároku na náhradu škody a/alebo nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím je potrebné preukázať existenciu základných predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu/nemajetkovej ujmy, teda samotná existencia škody či nemajetkovej ujmy túto zodpovednosť nezakladá. Preto súd prvej inštancie venoval náležitú pozornosť posúdeniu splnenia kumulatívnych základných predpokladov, a to nezákonné rozhodnutie, vznik škody, prípadne nemajetkovej ujmy a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody a nemajetkovej ujmy.

5. Prvou podmienkou vzniku nároku je nezákonné rozhodnutie, pričom platí (s vyššie uvedenými výnimkami), že nárok na náhradu škody či nemajetkovej ujmy si podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. možno uplatniť len vtedy, ak bolo právoplatné rozhodnutie, ktorým bola spôsobená škoda, zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súčasne však cit. zákon v ust. § 6 ods. 3 umožňuje uplatniť nárok na náhradu škody spôsobenej aj takým nezákonným rozhodnutím, ktoré bolo vykonateľné bez ohľadu na právoplatnosť, za predpokladu, že toto nezákonné rozhodnutie bolo zrušené na základe riadneho opravného prostriedku. t.j. nenadobudlo právoplatnosť. Z ustanovenia § 185 Trestného poriadku vyplýva, že opravným prostriedkom proti uzneseniu o vznesení obvinenia je sťažnosť, ktorá s poukazom na ust. § 185 ods. 6 Trestného poriadku nemá odkladný účinok, pretože zákon jej taký účinok výslovne nepriznáva. Uznesenie o vznesení obvinenia je tak účinné jeho vydaním, t.j. je okamžite vykonateľné. V posudzovanej veci bolo uznesenie o vznesení obvinenia žalobcovi na jeho sťažnosť zrušené pre jeho nezákonnosť rozhodnutím Okresnej prokuratúry G.. Následne bola predmetná trestná vec, uznesením OR PZ v G., OO PZ v Stupave zo dňa 13.10.2021, podľa § 214 ods. 1 Trestného poriadku postúpená Obvodnému úradu G., odboru všeobecnej vnútornej správy, úseku priestupkov, pretože skutok, pre ktorý sa viedlo šetrenie, nie je trestným činom, avšak mohol by byť priestupkom. Rozhodnutím orgánu, ktorý vyslovil nezákonnosť rozhodnutia, je súd v zmysle § 6 zákona č. 514/2013 Z.z. viazaný. S poukazom na právnu úpravu z vyššie uvedeného vyplýva, že podmienka pre uplatnenie nároku žalobcu na náhradu škody/nemajetkovej ujmy spočívajúca v zrušenom nezákonnom rozhodnutí bola splnená, a to aj bez toho, aby toto nezákonné rozhodnutie (uznesenie o vznesení obvinenia) nadobudlo právoplatnosť. Uvedené platí s poukazom na vyššie uvedenú judikatúru a to s dôrazom, že predmetné trestné konanie neskončilo odsudzujúcim rozsudkom, ale po zrušení uznesenia o vznesení obvinenia bola vec postúpená príslušnému priestupkovému orgánu, pretože bol povereným príslušníkom prijatý záver, že sa nejedná o trestný čin, mohlo by sa však jednať o priestupok.

6. Druhým predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, je vznik škody, a to len za predpokladu, že škoda vznikla v príčinnej súvislosti s týmto nezákonným rozhodnutím. Žalobca vyčíslil škodu na 412,61 Eur, ktorá spočíva v trovách obhajoby v trestnom konaní. Žalovaný sa k žalobcom vyčísleným úkonom obhajoby v trestnom konaní nevyjadril, vykonanie jednotlivých úkonov nesporeval a nenamietal ani ich vyúčtovanú výšku. Preto súd prvej inštancie výšku škody považoval za nespornú a konštatoval, že žalobcovi bolo zrušené uznesenie o vznesení obvinenia pre jeho nezákonnosť a neskôr bola celá trestná vec postúpená na prejednanie príslušnému orgánu v priestupkovom konaní, a v dôsledku tohto nezákonného uznesenia o vznesení obvinenia vznikla žalobcovi škoda spočívajúca v nákladoch na jeho obhajobu, ktoré by bezpochyby nebol vynaložil, keby mu nebolo obvinenie vznesené. Súd tak mal v konaní za preukázané naplnenie predpokladov objektívnej zodpovednosti žalovaného za škodu, existenciu nezákonného rozhodnutia, vznik škody pozostávajúcej z trov obhajoby vo výške 412,61 Eur v súvislosti s trestným stíhaním, ako aj príčinnú súvislosť medzi vznikom tejto škody a nezákonným rozhodnutím. Žalobca splnil aj podmienku stanovenú v ust. § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., keď riadne podal žalovanému žiadosť o predbežné prerokovanie nároku, ktorej žalovaný nevyhovel. Na základe uvedených dôvodov súd prvej inštancie priznal žalobcovi sumu 412,61 Eur titulom náhrady škody spočívajúcej z trov obhajoby v trestnom konaní.

7. Vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3.000,00 Eur, súd prvej inštancie skúmal splnenie podmienok podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.. Žalobca v priebehu

konania uvádzal pre priznanie uplatneného nároku dôvody, že štátne orgány (bez toho aby sa predstavili) vyvolávajú jeho rodine, matku žalobcu telefonicky vypočúvajú, v zápisnici z výsluchu žalobcu ako aj v zápisnici z výsluchu matky žalobcu nie sú uvedené akademické tituly vypočúvaných, poštová doručovateľka so sarkazmom oznamuje žalobcovi skutočnosť, že má pozdrav z polície, v autoservise žalobcovi hodili kľúče namiesto toho, aby mu ich ako predtým, podali (zrejme preto, že sa poznajú s pánom R. ako oznamovateľom a poškodeným v predmetnom trestnom konaní), že kamarát žalobcu a svedok celej udalosti sa so žalobcom už nestýka tak, ako predtým. Žalobcom uvedené skutočnosti súd prvej inštancie vyhodnotil tak, že z nich podľa názoru súdu nevyplýva, že by žalobcovi bola nezákonným rozhodnutím spôsobená tak závažná ujma, aby bola spôsobilá dôvodne priznať nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Súd prvej inštancie konštatoval, že uznesenie o vznesení obvinenia bolo vydané dňa 29.01.2021, ktoré bolo žalobcovi doručené dňa 04.02.2021. Uznesenie Okresnej prokuratúry G., ktorým bolo uznesenie o vznesení obvinenia zrušené, bolo vydané dňa 25.02.2021, takže žalobca sa fakticky nachádzal v procesnom postavení obvineného len veľmi krátku dobu. Súčasne žalobca netvrdil a ani nepreukazoval, že by obvinenie voči jeho osobe bolo verejne známe, resp. že by obvinenie voči osobe žalobcu spôsobilo žalobcovi nejaké závažné následky v súkromnom, pracovnom či rodinnom živote. Správanie povereného príslušníka v trestnom konaní (hoci aj nevhodné) nie je možné považovať za dôsledok nezákonného rozhodnutia, pričom správanie povereného príslušníka vydanému uzneseniu fakticky predchádzalo. Skutočnosť, že poštarka oznámila žalobcovi (hoci i viackrát), že mu prišla pošta od polície či od ministerstva, ešte nepreukazuje, že by žalobca stratil v očiach verejnosti na vážnosti či dôstojnosti v dôsledku vznesenia obvinenia. Ohľadom incidentu v autoservise žalobca výslovne uviedol, že majiteľ servisu je zrejme známym poškodeným v trestnom konaní, preto je dôvodné predpokladať, že by sa jeho správanie k žalobcovi zmenilo bez ohľadu na to, či bolo alebo nebolo žalobcovi povereným príslušníkom PZ vznesené obvinenie. Rovnako skutočnosť, že sa so žalobcom jeho priateľ, ktorý bol svedkom incidentu, už toľko nestretáva, nemožno bez dôvodných pochybností pripísať vzneseniu obvinenia, keď táto skutočnosť mohla byť dôsledkom už samotnej účasti svedka na incidente, prípadne mohla byť spôsobená z úplne iných, nesúvisiacich dôvodov. V súvislosti s uvedeným nárokom súd prvej inštancie uviedol, že v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím žalobcu zaťažuje povinnosť tvrdiť, ale aj preukázať, že v súvislosti so vznesením obvinenia prišlo k zníženiu jeho dôstojnosti alebo jeho vážnosti v spoločnosti v značnej miere a zároveň, že pre intenzitu zásahu tento nie je primerane napravitelný inými právnymi prostriedkami. Len skutočnosť, že prišlo k nezákonnému rozhodnutiu nezakladá automaticky nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Musí byť preukázané, že nebyť tohto rozhodnutia, žalobcom špecifikovaný škodlivý následok by nenastal. Žalobca opísal skutočnosti, ktoré nastali, avšak nijako preukázal, že by súviseli s nezákonným rozhodnutím. Pokiaľ ide o zhoršenie psychického stavu žalobcu, tak toto tvrdenie žalobca nepodložil žiadnym dôkazom a súd toto tvrdenie vzhľadom na krátkosť času po ktorý bolo obvinenie vznesené, nepovažoval za pravdepodobné. Súd prvej inštancie samozrejme uznal, že vznesenie (nepravdivého) obvinenia by sa dotklo každého jednotlivca, ktorý by sa nachádzal na mieste žalobcu a každý by to svojím spôsobom ťažko znášal, avšak pre priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy však nie je postačujúci vznik akejkoľvek ujmy. Vždy sa musí jednať o ujmu kvalifikovanú, na ktorej odčinenie nepostačuje ako satisfakcia to, že nezákonné rozhodnutie bolo pre jeho nezákonnosť zrušené. V posudzovanej veci tak súd prvej inštancie uzavrel, že žalobca neunesol dôkazné bremeno týkajúce sa následkov takej intenzity, ktorá by zakladala právo na priznanie peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy a považuje samotné konštatovanie porušenia práva za dostatočné zadostučinenie. A žalobu v časti nároku o náhradu nemajetkovej ujmy zamietol.

8. Rozhodnutie o trovách konania súd prvej inštancie odôvodnil ust. § 255 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) s tým, že žalobca si uplatnil dva samostatné nároky, t.j. nárok na náhradu škody vo výške 412,61 Eur a nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3.000,00 Eur. Keďže súd žalobe vyhovel v časti prvého nároku a v časti druhého nároku žalobu zamietol, rozhodnutie o trovách uzavrel tak, že každá zo strán zaznamenala vo veci čiastočný (polovičný) úspech, a žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania.

9. Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie žalobca v časti výroku II. a III., nakoľko v danej časti považuje rozsudok súdu prvej inštancie za vecne a právne nesprávny, založený na nedostatočne zistenom skutkovom stave veci, je vágny, zmätočný a vydaný na základe nesprávneho právneho posúdenia v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít a tak nezákonný a en bloc arbitrárny. Navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušiť a vrátiť na nové rozhodnutie alebo zmeniť súdom druhej inštancie.

10. Odvolací súd vo vzťahu k podanému odvolaniu žalobcu s poukazom na obsah spisu zistil, že z predkladacej správy súdu prvej inštancie vyplýva, že napadnutý rozsudok z č.l. 338 prevzal priamo žalobca na pojednávaní dňa 11.07.2022 (č.l. 347) a odvolanie podal žalobca dňa 20.10.2022 (č.l. 419), ktoré vyhodnotil súd prvej inštancie tak, že bolo podané po lehote. S uvedeným názorom súdu prvej inštancie sa odvolací súd nestotožňuje a s poukazom na proces doručovania rozsudku súdom prvej inštancie má zato, že odvolanie žalobcu bolo podané včas. Je nepochybné, že žalobca je od podania žaloby zastúpený právny zástupcom - advokátom na celé konanie, čo má za následok v zmysle § 110 CSP, že písomnosti súd doručuje len tomuto zástupcovi. Iný výklad tohto ustanovenia nie je prípustný a to ani s poukazom na názor súdu prvej inštancie uvedený v oznámení zo dňa 18.08.2022 (č.l. 363) v zmysle ktorého, rozsudok bol doručený priamo žalobcovi, ktorý bol osobne prítomný pri vyhlásení rozsudku dňa 11.07.2022 a to v súlade s § 219 ods. 2 CSP s tým, že ustanovenie § 219 ods. 2 CSP predstavuje lex specialis k všeobecným ustanoveniam procesného kódexu o doručovaní. Odvolací súd je názoru, že súd prvej inštancie si vyložil ustanovenie § 219 ods. 2 CSP účelovo, nie v prospech oboch strán sporu, ako právny princíp „lex specialis derogant legi generali“, a pritom mu unikli základné princípy vymedzené v čl. 1 - 18 CSP z ktorých vyplýva ochrana ohrozených práv alebo porušených práv a právom chránených záujmov, ktorá musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Princíp právnej istoty vyplýva z ust. § 110 CSP v zmysle ktorého, ak má strana zástupcu so splnomocnením na celé konanie, doručuje sa písomnosť len tomuto zástupcovi. Preto, ak sa na vyhlásenie rozsudku nedostavil právny zástupca žalobcu, a súd prvej inštancie doručil rozsudok priamo strane sporu, teda rozsudok nedoručil zástupcovi tejto strany, nemožno považovať písomnosť za riadne doručenú, ak ju súd nedoručil splnomocnenému zástupcovi, pričom takéto doručenie písomnosti bude bez právnych účinkov a došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (viď. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7Cdo/261/2021 zo dňa 31.03.2022) Keďže právny zástupca žalobcu sa opakovane domáhal doručenia rozsudku súdom prvej inštancie do svojej elektronickej schránky, a z obsahu spisu odvolací súd zistil, že napadnutý rozsudok bol súdom prvej inštancie doručený do elektronickej schránky právneho zástupcu žalobcu dňa 05.10.2022 (č.l. 410), bolo odvolanie právneho zástupcu žalobcu, doručené súdu prvej inštancie dňa 20.10.2022 (č.l. 419 v spojení s č.l. 437), podané včas.

11. Žalobca v svojom odvolaní namietal nepriznanie nemajetkovej ujmy, ktorej sa domáhal vo výške 3.000,00 Eur podľa ust. § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.. Žalobca nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie vyslovený v odseku 38. napadnutého rozhodnutia v časti „... Relevantné uznesenie o vznesení obvinenia bolo vydané dňa 29.01.2021 a žalobcovi bolo doručené dňa 04.02.2021. Uznesenie Okresnej prokuratúry Malacky, ktorým bolo uznesenie o vznesení obvinenia zrušené, bolo vydané dňa 25.02.2021, teda žalobca sa fakticky nachádzal v procesnom postavení obvineného len po veľmi krátku dobu. Len skutočnosť, že prišlo k nezákonnému rozhodnutiu nezakladá automaticky nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Musí byť preukázané, že nebyť tohto rozhodnutia, určitý žalobcom špecifikovaný škodlivý následok by nenastal. Žalobca opisuje skutočnosti, ktoré síce nastali, no nie je nijako preukázané, že by súviseli s nezákonným rozhodnutím. ...“ K uvedenému záveru súdu prvej inštancie dal žalobca do pozornosti odvolaciemu súdu časti nálezu Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 1029/21 zo dňa 13.01.2022, špecifikované v odseku 39. podaného odvolania, nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 2551/13 zo dňa 24.04.2014 špecifikovaný v odseku 40. podaného odvolania a nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. IV.ÚS 642/05 zo dňa 28.08.2007 špecifikovaný v odseku 41. podaného odvolania, keď k potrebe a prípustnosti v prejednávanej veci prihliadať aj na judikatúru Českej republiky žalobca zdôraznil blízkosť a právnu podobnosť právnej úpravy zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci Slovenskej a Českej republiky, nakoľko nárok na takúto náhradu je v právnych úpravách oboch štátov nárokom ústavne ukotveným, pričom Listina základných práv a slobôd (čl. 36 ods. 1 a ods. 3) ako aj Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd (čl. 6 ods. 1) sa taktiež uplatňuje rovnako v Slovenskej republike tak aj v Českej republike, a sú rovnako pretransformované do čl. 46 ods. 1 Ústavy SR ako aj do čl. 46 ods. 3 Ústavy SR. Žalobca tiež poukázal, že zákon č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, bol dlhú dobu jediným a spoločným zákonom pre oboje právne poriadky (Slovenskej republiky a Českej republiky) a bol základom pre toho času platný v Českej republike zákon č. 82/1998 Sb. o zodpovednosti za škodu spôsobenou pri výkone verejnej moci rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a o zmene zákona České národnej rady č. 358/1992 Sb., o notáriách a jejich činnosti (notársky rád); a v Slovenskej republike zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov.

12. Žalobca uviedol, že hoci výšku nemajetkovej náhrady súd určuje voľnou úvahou, nemôže ísť o úvahu nepreskúmateľnú, resp. o úvahu svojvoľnú. Určenie výšky nemajetkovej ujmy má byť (vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu) v súlade s požiadavkou spravodlivosti (R 21/1995). Pri určení výšky nemajetkovej náhrady súd prihliada na podmienky stanovené v § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z.. Žalobca poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 862/2010 zo dňa 19.05.2010 v zmysle ktorého „... Nemajetková ujma sa nepreukazuje, vzniká samotným porušením základných práv a slobôd a špecificky v prípade neprimeranej dĺžky trestného konania sa len celkom výnimočne nepriznáva zadostučinenie v peniazoch. ...“ Žalobca ďalej uviedol, že náhrada nemajetkovej ujmy má slúžiť na kompenzáciu stavu neistoty, do ktorej bol poškodený v dôsledku neprimerane dlho vedeného konania uvrhnutý a v ktorej bol udržiavaný. Ide teda o psychickú kategóriu, ktorej hĺbka a rozsah sú ako rozhodné skutočnosti ťažko preukázateľné, aj preto by bolo nadbytočné zisťovať ich prostredníctvom výsluchu účastníka (R 58/2011).

13. Žalobca uviedol, že z jeho výsluchu vyplynulo, že odkedy naňho pán R. podal trestné oznámenie, sa jeho vnímanie v spoločnosti a aj prístup k nemu a k jeho rodine zo strany štátnych orgánov a verejnosti zmenil. Že štátne orgány, bez toho aby sa predstavili, volali jeho rodine a jeho mamu telefonicky vypočúvali, kde sa pohybuje a kde sa pohybuje jej vozidlo. Že svedok predmetného incidentu so žalobcom udržuje už len formálnejšiu komunikáciu a žalobcu požiadal, aby v mieste jeho bydliska menej chodil autom, aby neprovokoval pána R., ktorý je jeho susedom. Žalobca si všimol zmenený prístup poštovej doručovateľky, ktorá mu so sarkazmom oznamuje, že má pozdrav z polície, keď mu chodí pošta z ministerstva. Žalobca je tiež vnímaný negatívne v očiach verejnosti, čo sa prejavilo aj v autoservise, kde sa k nemu správali zvlášťne, naťahovali zákazky, naposledy mu vedúci servisu kľúče namiesto podania len hodil, pretože sa pravdepodobne pozná alebo je spriaznený s pánom R.. Z uvedeného dôvodu žalobca musel zmeniť servis. Z výsluchu svedkyne G.. F. H., ktorá je matkou žalobcu vyplynulo, že vyšetrovateľ s ňou jednal arogantne, neúctivo, správal sa tak, ako by sa ona niečoho zlého dopustila, vykonával na ňu nátlak, aby na predložených obrázkoch označila svoje auto. Taktiež vyšetrovateľ jej povedal, že sa môže hanbiť za svojho syna. Svedkyňa uviedla, že syn bol z toho veľmi nešťastný, ťažilo ho to až do vyriešenia, a do rodiny to vznieslo nepokoj.

14. Žalobca tiež poukázal analogicky aj na ust. § 116 Občianskeho zákonníka, keď v danom prípade niet pochýb, že žalobca ako syn a matka ako svedkyňa sú si navzájom osoby blízke, a skutočnosť, že aj matka žalobcu bola v rámci nezákonného trestného konania zo strany orgánov činných v trestnom konaní znevažovaná a ponižovaná, že aj táto skutočnosť sa dôvodne a hlboko dotkla a zasiahla samotného žalobcu a aj túto ujmu pociťuje ako svoju vlastnú, ktorá by nikdy nebola vznikla, ak by orgány činné v trestnom konaní postupovali v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku a nevydávali by predčasné uznesenia o vznesení obvinenia.

15. Z výsledkov dokazovania, ktoré síce súd prvej inštancie vyhodnotil ako nedostatočné pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy ale nie za nepreukázané, vyplynuli podľa názoru žalobcu skutočnosti, ktoré možno podrobiť ustáleným kritériám pre vyčíslenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy. Žalobca ako poškodený je slušnou osobou, je zamestnaný, žije usporiadane, má dobrú povesť, doposiaľ nebol súdne trestaný. V nadväznosti na slušný a pokojný život žalobcu, bolo nezákonné trestné stíhanie prekvapením „šokom“, čo je tiež potrebné zohľadniť. Kritérium posúdenia osoby poškodeného tak svedčí v prospech žalobcu. Uvedené kritéria slúžia pre vyčíslenie náhrady nemajetkovej ujmy a nie pre jej samotné konštatovanie, pretože nemajetková ujma sa nepreukazuje, vzniká samotným porušením základných práv a slobôd (II. ÚS 862/2010 z 19. mája 2010).

16. Súd prvej inštancie žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy nepriznal vôbec, pretože ujmu žalobcu nepovažoval za dostatočne závažnú. Súd prvej inštancie neuviedol, za akých okolností a čo by sa muselo stať, aby bola žalobcova ujma dostatočne závažná, respektíve neuviedol, akými kritériami sa pri posúdení závažnosti ujmy riadil. V tejto časti považuje žalobca napadnutý rozsudok za arbitrárny, nedostatočne odôvodnený a nezákonný. V náleze Ústavný súd ČR v náleze sp. zn. IV. ÚS 428/05 (N 185/43 SbNU 115) vyslovil „... Ústavní soud vyšel z přesvědčení, že samotné trestní stíhání je způsobilé vyvolat dokonce vznik nemateriální újmy. ...“

17. Žalobca namieta vyhodnotenie zhoršenia svojho psychického stavu súdom prvej inštancie, ktorý v napadnutom rozhodnutí uviedol, že žalobca zhoršenie svojho psychického stavu nepodložil žiadnym dôkazom a súd to i vzhľadom na krátkosť času, po ktorý bolo obvinenie žalobcovi vznesené,

nepovažuje za pravdepodobné, v tejto súvislosti žalobca uviedol, že zhoršenie psychického stavu nemusí automaticky znamenať návštevu lekára a určenie diagnózy. Ako už žalobca uviedol, a je to i podložené súdnou praxou, že trestné konanie samo osebe pôsobí na psychiku obvinenej osoby a jedná sa o takú skutočnosť, ktorú netreba dokazovať. Ide o psychickú kategóriu, ktorej hĺbka a rozsah sú ako rozhodné skutočnosti ťažko preukázateľné, aj preto by bolo nadbytočné ich zisťovať prostredníctvom výsluchu účastníka (R 58/2011), nie to ešte dokazovať iným spôsobom.

V tejto súvislosti sa žalobca nestotožnil s konštatovaním súdu prvej inštancie, že vzhľadom na krátkosť času, po ktorý bolo obvinenie žalobcovi vznesené, nepovažuje za pravdepodobné zhoršenie psychického stavu. Žalobca uviedol, že súd v tomto prípade nie je oprávnený robiť individuálne subjektívne úsudky a závery k otázke duševného zdravia žalobcu, pretože súd nemá odborné vedomosti uvedené zhodnotiť, a preto má súd vychádzať z ustálenej judikatúry ktorá hovorí, že už samotné trestné stíhanie predpokladá duševnú nepohodu poškodenej osoby. Pri uvedenom čas trvania trestného konania nehrá rolu, pretože ujma vzniká už samotným obvinením a často pretrváva a ovplyvňuje každodenný život nezákonne trestne stíhaného aj po skončení trestného stíhania.

18. Súd prvej inštancie by mal byť v otázke priznania náhrady nemajetkovej ujmy benevolentnejší a rozsah dokazovania by mal byť užší, pretože samotná nemajetková ujma vyplýva už len zo samotného nezákonného trestného stíhania a nezákonného obvinenia. S poukazom na uvedené súd prvej inštancie nesprávne aplikoval právnu normu a to ust. § 17 zákona č. 514/2003 Z.z. a nesprávne túto právnu normu vyložil, keď ustálil, že žalobca nemá nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, čím je daný odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP, pretože rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. A taktiež súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, pretože z dokazovania jasne vyplynula vzniknutá ujma na strane žalobcu, ktorú žalobca v konaní preukázal, pritom súd mal za to, že k závažnej ujme nedošlo, čím je daný aj odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP.

19. Žalobca namietal nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku, keď poukázal na ustálenú judikatúrou Ústavného súdu SR (vid'. III. ÚS 909/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 260/06, I. ÚS 378/2019, III. ÚS 311/07) a taktiež rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4 Cdo 56/2012 zo dňa 26.03.2013. Pokiaľ súd prvej inštancie v odôvodnení nepriznania náhrady nemajetkovej ujmy len uviedol, že skutočnosti uvedené žalobcom nie sú dostatočne závažné pre vznik nároku náhrady nemajetkovej ujmy, a to bez toho, aby požadovanú závažnosť súd prvej inštancie bližšie odôvodnil, žalobca takéto odôvodnenie nepovažuje za dostačujúce, pretože takéto odôvodnenie žalobcovi nijakým spôsobom nedáva odpoveď na otázku, prečo na náhradu nemajetkovej ujmy nemá nárok. Súd prvej inštancie neuviedol a nevysvetlil, prečo žalobcova ujma nie je dostatočne intenzívna, a taktiež neuviedol, za akých okolností by náhradu nemajetkovej ujmy priznal, prípadne, akými kritériami sa pri posudzovaní nároku riadil. Súd prvej inštancie taktiež neuviedol žiadnu judikatúru ani súdnu prax k posudzovaniu nároku na priznanie nemajetkovej ujmy.

20. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal odvolanie žalovaný v časti výroku I., ktorým súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu škody vo výške 412,61 Eur v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku a v časti výroku III., ktorým súd rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania (poznámka odvolacieho súdu: tak je uvedené v úvode podaného odvolania). Dôvody odvolania žalovaný oprel o § 365 ods. 1 písm. d), písm. h) CSP, pričom na základe nižšie uvedených skutkových a právnych dôvodov má za to, že uznesenie o vznesení obvinenia nie je rozhodnutím, ktoré by bolo podkladom na náhradu škody v zmysle zákona 514/2003 Z. z., a preto navrhol odvolaciemu súdu, aby rozsudok Okresného súdu G. sp. zn. 32C/30/2021 zo dňa 11.07.2022 vo výroku I. aj II. zrušil (poznámka odvolacieho súdu: tak je uvedené v záverečnom návrhu). V zmysle obsahu podaného odvolania, žalovaný neuviedol žiadne relevantné dôvody odvolania vo vzťahu k nároku o zapltenie sumy 3.000,00 Eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú súd prvej inštancie zamietol (výrok II.) a rovnako žalovaný neuviedol žiadne relevantné dôvody odvolania vo vzťahu k rozhodnutiu o náhrade trov konania, keď súd prvej inštancie žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania (výrok III.).

21. Žalovaný v podanom odvolaní citoval zákonné ustanovenia § 3 ods. 1 písm. a), § 3 ods. 2, § 4 ods. 1 písm. b), § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, ods. 2, § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. a následne konštatoval, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že uznesenie povereného príslušníka Obvodného oddelenia Policajného zboru G. bolo na základe sťažnosti žalobcu zrušené uznesením prokurátora Okresnej

prokuratúry G.. A hoci sám prokurátor použil slovný obrat, že uznesenie povereného príslušníka zrušuje ako nezákonné, z odôvodnenia uznesenia prokurátora vyplýva, aby poverený príslušník Obvodného oddelenia Policajného zboru G. zabezpečil v tomto trestnom konaní ďalšie procesné úkony.

22. Žalovaný uviedol, že predpokladmi zodpovednosti štátu za škodu podľa zákona 514/2003 Z. z. sú nezákonné rozhodnutie alebo nesprávny úradný postup, škoda a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a škodou. Zodpovednosť štátu za škodu je absolútna objektívna, štát sa preto svojej zodpovednosti za škodu nemôže zbaviť.

23. K priznanému nároku náhrady škody žalovaný uviedol, že zo všeobecnej povahy práva na náhradu trov konania vyplýva, že toto právo je vo svojej podstate nárokom na náhradu škody spôsobenej protistrane vedením konania. Rôzne zásady náhrady nákladov konania v civilnom konaní (najmä zásada úspechu alebo zavinenia) sú rôznymi prejavmi základného metakritéria pre rozhodovanie o trovách konania, ktorým je zbytočnosť (nedôvodnosť) vynaložených nákladov - ak jedna strana druhej spôsobí vedením konania zbytočné náklady, musí ich nahradiť: ak žalobca prehral spor, zbytočne začal konanie a zbytočne spôsobil žalovanému náklady, ak prehral žalovaný, zbytočne nechal proti sebe viesť konanie a zbytočne spôsobil žalobcovi jeho náklady. Uvedené primerane platí aj na trovy právneho zastúpenia (obhajoby) vynaložené žalobcom v trestnom konaní. Aj nárok na náhradu trov obhajoby v trestnom konaní je v svojej podstate nárokom, ktorého základ (vznik nároku) aj obsah (výška) sú závislé vždy až od konečného výsledku konania. Uvedené vyplýva už zo samotného pojmu nároku na náhradu trov „konania“, z ktorého vyplýva, že tento nárok môže vzniknúť iba vcelku za celé konanie a to vždy v závislosti od jeho výsledku. Neexistuje pritom žiadny rozumný hospodársky a tým skôr ani právny (či už v rovine práva ústavného) dôvod, aby žalobcovi nárok na náhradu škody spočívajúcej vo vzniknutých trovách obhajoby bol priznaný v rôznych štádiách prebiehajúceho trestného procesu. Dôvodom vedenia trestného konania je potencionálne protiprávne konanie žalobcu, vynaloženie nákladov obhajoby žalobcu je potom dôsledkom tohto protiprávneho konania žalobcu. Inými slovami, prvotnou príčinou vynaloženia nákladov obhajoby nie je samotné vedenie trestného konania, ale podozrenie z protiprávneho konania žalobcu, ktoré bolo predmetom vedenia trestného konania. V rámci trestného procesu preto môže žalobcovi vzniknúť nárok na náhradu trov obhajoby spojených so zrušením uznesenia o vznesení obvinenia, pretože by to bolo v rozpore s jedným zo základných nepísaných právnych princípov, podľa ktorého z nepráva nikdy nemôže vzniknúť právo (ex iniuria ius non oritur, ex turpi causa non oritur actio, napr. nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 181/2011 zo dňa 14.09.2011) a to ani ako akcesorický alebo subsidiálny záväzok. Škoda vyžaduje k svojmu vzniku protiprávny úkon, takýto protiprávny úkon však spáchal žalobca, preto mu nárok na náhradu škody vzniknúť nemôže, keďže náklady zastúpenia obhajcom si žalobca zapríčinil sám. Nárok na náhradu škody by žalobcovi mohol vzniknúť iba v prípade naplnenia podmienky jeho oslobodenia (alebo zastavenia trestného konania) spravidla preto, že nebolo dokázané, že skutok obžalovanému kladený za vinu nespáchal obžalovaný. Žalovaný nesúhlasí s argumentáciou, že podstatný je iba výrok rozhodnutia, ale je nerozhodujúce z akých dôvodov bolo uznesenie o vznesení obvinenia zrušené, pretože výrok je len v koncentrovanej forme vyjadrené odôvodnenie a práve odôvodnenie rozhodnutia má v rozhodujúcej miere význam pre interpretáciu významu jeho nároku. Hoci formálne bolo uznesenie o vznesení obvinenia na základe sťažnosti žalobcu zrušené, z odôvodnenia uznesenia prokurátora vyplýva, že poverený príslušník Obvodného oddelenia Policajného zboru G. mal zabezpečiť v tomto trestnom konaní ďalšie procesné úkony.

24. Žalovaný je názoru, že uznesením o vznesení obvinenia neboli splnené zákonné podmienky § 6 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z.. K uvedenému uviedol, že vo všeobecnosti všetky uznesenia, až na výnimky, sú v zásade vykonateľné predbežne bez ohľadu na právoplatnosť (§ 184 ods. 2 Trestného poriadku, § 238 ods. 3 CSP). Vlastnosť vykonateľnosti znamená možnosť núteného výkonu uloženej povinnosti. V užšom zmysle sú takto vykonateľné len tie uznesenia, ktoré ukladajú povinnosť na plnenie. Ak uznesenie žiadnu povinnosť neukladá, nemôže nadobudnúť vykonateľnosť, a môže sa stať len právoplatným. Uznesenie o vznesení obvinenia má len oznamovaciu funkciu, ktorým sa ukončuje fáza prípravného konania, od ktorého podozrivá osoba nadobúda procesné postavenie obvineného, proti ktorému môžu byť použité procesné prostriedky podľa Trestného poriadku, čo je podmienené vznesením obvinenia. Uznesenie o vznesení obvinenia neukladá priamo obvinenému žiadnu povinnosť, preto nemôže nadobudnúť vykonateľnosť bez ohľadu na právoplatnosť. Na uznesenie o vznesení obvinenia preto § 6 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. nemožno aplikovať. Ustanovenie § 6 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. sa vzťahuje iba na výnimočné prípady, kedy dôvodom vzniku nároku na náhradu škody by mohli

byť procesné rozhodnutia, ktorých účinky nie sú závislé od konečného rozhodnutia vo veci, v dôsledku ktorých by obvinený nemohol realizovať svoju osobnú slobodu alebo vlastnícke právo. Napr. uznesenie o vzatí obvineného do väzby nezavinenej obvineným zrušené pre nezákonnosť väzby obvineného (hoci takáto náhrada za väzbu sa spravuje osobitným ustanovením), zadržanie osoby obvineného bez zákonných dôvodov, alebo zaistenie majetku obvineného bez zákonných dôvodov. Uznesenie o vznesení obvinenia ale takýmto rozhodnutím nie je. Samotné uznesenie o vznesení obvinenia nie je konečným rozhodnutím o vine obvineného a preto ho nemožno automaticky označiť za nezákonné iba z dôvodu, že nevedlo k právoplatnému odsúdeniu. Trestné stíhanie je legitímnym postupom vzhľadom na verejný záujem na ochrane spoločnosti pred páchatelmi trestnej činnosti, a v prípade, že nedôjde k vybočeniu z medzí zákona bez ohľadu na výsledok trestného konania, zásady súvisiace s trestným konaním vykonané v súlade so zákonom nie je možné považovať za neoprávnené.

Uznesenie o vznesení obvinenia bolo v trestnom konaní vedenom proti žalobcovi jediné rozhodnutie, ktoré bolo možné v právnom štáte od orgánov činných v trestnom konaní v danom čase očakávať na podklade vykonaných dôkazov a realizovaním zásady uvedenej v čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v § 2 ods. 1 Trestného poriadku, t. j., že nikto nemôže byť stíhaný ako obvinený inak ako zo zákonných dôvodov a spôsobom, ktorý ustanovuje zákon. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 163/2013 zo dňa 13.11.2013, z ktorého vyplýva, že uznesenie o vznesení obvinenia, na vydanie ktorého boli v čase jeho vydania splnené všetky zákonné predpoklady, nemožno bez ďalšieho považovať za nezákonné iba z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní určitého skutku konkrétnou osobou sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila.

Takže skutočnosť, že prokurátor zrušil uznesenie o vznesení obvinenia voči žalobcovi pri aplikácii riadnych opravných prostriedkov, automaticky nezakladá nezákonný postup povereného príslušníka PZ pri vedení trestného konania tak, ako to explicitne vyžaduje ustanovenie § 3 v spojení s § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z.. Predmetné rozhodnutie povereného príslušníka PZ nebolo dozorujúcim prokurátorom výslovne zrušené ako nezákonné, ale bolo zrušené z dôvodu iného právneho názoru prokurátora.

Podľa právnej teórie, za nezákonné rozhodnutie možno považovať také rozhodnutie orgánu verejnej moci, ktoré je arbitrárne a je v rozpore s právnym poriadkom Slovenskej republiky alebo záväzkami Slovenskej republiky vyplývajúcimi z platnej medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná a bolo z dôvodu nezákonnosti zrušené alebo zmenené príslušným orgánom. Nezákonnosť musí vyplývať buď z rozhodnutia nadriadeného orgánu, ktorým bolo takéto rozhodnutie zrušené alebo zmenené a to s poukázaním na konkrétne dôvody z ktorých nepochybne vyplýva, v čom mala nezákonnosť spočívať.

Žalovaný tiež zdôraznil, že až vznesením obvinenia sa podozrivému priznávajú práva obvineného a až v tomto štádiu trestného konania disponuje oprávneniami, ktoré sú súčasťou jeho práv na obhajobu (nahliadanie do vyšetrovacieho spisu, navrhovanie dôkazov, účasť na vykonávaní vyšetrovacích úkonov a pod.). Včasný vznesenie obvinenia dáva obvinenému právo v plnom rozsahu rozvinúť svoju obhajobu a riadne sa brániť. Práve opačný postup, kedy by došlo k odkladaniu vznesenia obvinenia podozrivej osobe, je nežiadúci, pretože zasahuje do jej práv. Zrušenie neprávoplatného rozhodnutia o vznesení obvinenia nemôže nahradiť rozhodnutie, ktorým by bolo uznesenie o vznesení obvinenia zrušené pre nezákonnosť. Stupeň dôvodnosti procesného postupu pri vznesení obvinenia je zásadne (kvantitatívne) odlišný od situácie, kedy otázku viny a následne trestu, hodnotí a posudzuje súd po podaní obžaloby. Zákonným predpokladom pre vznesenie obvinenia konkrétnej osobe je podľa § 206 Trestného poriadku „dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin spáchala určitá osoba“, avšak pre prijatie rozhodnutia o vine musí byť vina obžalovaného preukázaná nad akúkoľvek pochybnosť. Jednotlivé dôvody oslobodenia spod obžaloby nemajú z hľadiska správnosti uznesenia o vznesení obvinenia rovnaký význam (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6CDo/103/2011 zo dňa 30.04.2013).

25. Žalobca sa vyjadril k podanému odvolaniu s tým, že pokiaľ ide o odvolací dôvod žalovaného podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP, tak tento odvolací dôvod žalovaný vôbec neodôvodnil a konajúci súd by na tento dôvod nemal prihliadať, nakoľko v súlade s ust. § 380 ods. 2 CSP, odvolací súd môže prihliadať v rámci svojho prieskumu v odvolacom konaní len na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené. Pokiaľ ide o odvolací dôvod žalovaného podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, aj tento považuje žalobca za nedostatočne odôvodnený, nakoľko súd prvej inštancie jednoznačne v odôvodnení napadnutého rozsudku vysvetlil, akými ustanoveniami právnych predpisov sa spravoval, ako tieto aplikoval. Súd prvej inštancie, pokiaľ ide o výrok I., rozhodol vecne a právne správne, v súlade s rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít.

26. Vo vzťahu k nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 181/2011 zo dňa 14.09.2011, na ktorý žalovaný poukazuje v bode V. podaného odvolania, žalobca uviedol, že žalovaný sa snaží podporiť svoju argumentáciu na základe predmetného nálezu, avšak toto rozhodnutie vykladá právne nesprávne a svojvoľne, dokonca v rozpore s objektívnym skutkovým stavom prejednávanej veci, nakoľko z výsledkov nezákonného trestného stíhania je zrejmé, že stíhanie voči žalobcovi sa skončilo inak ako odsúdením. Aj keď bol spis následne presunutý na priestupkové konanie, toto konanie skončilo právoplatne oslobodením žalobcu ako priestupkovo obvineného.

27. Žalobca k bodom VI. a VII. žalovaným podaného odvolania opäť zdôraznil ustálenú rozhodovaciu prax, v zmysle ktorej, ak došlo k skončeniu trestného stíhania obvineného inak ako jeho odsúdením, tak na takýto prípad sa analogicky nazerá ako na rozhodnutie, ktoré bolo zrušené pre nezákonnosť v súlade s ust. § 5 a § 6 zákona č. 514/2003 Z. z., pričom za takto zrušené nezákonné rozhodnutie sa považuje uznesenie o vznesení obvinenia. Z tohto hľadiska je preto bezpredmetné, či išlo o právoplatné alebo neprávoplatné rozhodnutie, resp. či išlo o zrušenie tohto rozhodnutia priamo prokurátorom a vo veci sa ďalej konalo, nakoľko dôležitý je samotný výsledok trestného stíhania, ktorý v prípade oslobodenia obvineného robí z takéhoto trestného stíhania nezákonné a z uznesenia o vznesení obvinenia robí nezákonné rozhodnutie, ktoré bolo zrušené pre nezákonnosť v súlade so zákonom č. 514/2003 Z. z.. K samotnému uzneseniu o vznesení obvinenia žalobca dodal, že predmetné uznesenie je vykonateľné jeho vydaním v tom zmysle, že hneď po jeho vydaní orgány činné v trestnom konaní postupujú ďalej v konaní, aby zistili skutkový stav a aby došlo k prípadnému potrestaniu páchatel'a ak sa vina potvrdí, je potrebné uznesenie o vznesení obvinenia vykladať aj v nadväznosti na ust. § 6 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z..

28. K argumentácii žalovaného s poukazom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 163/2013 zo dňa 13.11.2013, z ktorého vyplýva, že uznesenie o vznesení obvinenia, na vydanie ktorého boli v čase jeho vydania splnené všetky zákonné predpoklady, nemožno bez ďalšieho považovať za nezákonné iba z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní určitého skutku konkrétnou osobou sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila, žalobca uviedol, že v prípade uplatnenia nároku na náhradu škody, tento právny názor bol prekonaný novšími rozhodnutiami a zároveň zdôraznil, že pokiaľ ide o samotné uznesenie o vznesení obvinenia proti žalobcovi ako obvinenému, tak ani v čase jeho vydania neboli splnené podmienky na jeho vydanie, nakoľko išlo o tvrdenie poškodeného bez výsluchu obvineného ako svedka, keď výpoveď poškodeného nebola podporená žiadnymi doplňujúcimi dôkazmi, teda išlo len o tvrdenie proti tvrdeniu, pričom výsledok nezákonného trestného stíhania jednoznačne preukázal, že sa tvrdenie poškodeného nepotvrdilo. Z uvedeného je zrejmé, že v rozpore s tvrdeniami žalovaného, uznesenie o vznesení obvinenia bolo nezákonné, arbitrárne a bolo v rozpore s § 206 a nasl. Trestného poriadku, ako aj v rozpore so základnými zásadami trestného poriadku.

29. K námietke žalovaného, že až vznesením obvinenia sa podozrivému priznávajú práva obvineného a až v tomto štádiu trestného konania disponuje oprávneniami, ktoré sú súčasťou jeho práv na obhajobu, žalobca s takýmto názorom nesúhlasí a uviedol, že pokiaľ by OČTK postupovali v súlade so zákonom, tak by žalobca ako obvinený nemusel vôbec vynakladať akékoľvek prostriedky na svoju obhajobu a ani sa brániť na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu, ktorý stál na tvrdení poškodeného bez podpory ďalších dôkazov.

30. Žalobca poukázal na možnosť konania žalovaného v rozpore s dobrými mravmi najmä s poukazom na čl. 5 základných princípov CSP s tým, že pokiaľ žalovaný svoju právnu argumentáciu opiera v bode VIII. svojho odvolania o uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6CDo/103/2011 zo dňa 30.04.2013, s citáciou na druhý odsek bodu VIII. odvolania, žalobca uviedol, že z tohto uznesenia nie len že vôbec nevyplývajú žalovaným tvrdené skutočnosti, ale dokonca je toto konanie pokiaľ ide o skutkové okolnosti úplne iným konaním, aj keď ide o konanie o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z..

31. V závere žalobca uviedol, že v danej veci v spojení s ustálenou rozhodovacou praxou na ktorú v konaní pred súdom prvej inštancie vyčerpávajúcím spôsobom poukázal, boli splnené všetky zákonné podmienky na priznanie náhrady škody spôsobenej výkonom verejnej moci tak ako to predpokladajú ustanovenia zákona č. 514/2003 Z. z., a to vedením nezákonného trestného stíhania, ktoré bolo skončené inak ako odsúdením obvineného a preto navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie v tejto časti potvrdiť.

Žalobca tiež uviedol, že odvolanie žalovaného je nedôvodné, keďže nepreukázal naplnenie odvolacích dôvodov tak ako ich definoval v úvode svojho odvolania, pričom k odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP sa žalovaný nevyjadril žiadnym relevantným spôsobom.

32. Žalovaný reagoval na vyjadrenie žalobcu k podanému odvolaniu žalovaným, ktorý zhrnul priebeh konania a v závere vyjadrenia zotrval v plnej miere na svojich vyjadreniach uvedených v odvolaní voči rozsudku súdu prvej inštancie s tým, keďže na základe skutkových a právnych dôvodov uvedených v odvolaní, má žalovaný za to, že uznesenie o vznesení obvinenia nie je rozhodnutím, ktoré by bolo podkladom na náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., navrhol odvolaciemu súdu, aby rozsudok Okresného súdu Malacky sp. zn. 32C/30/2021-338 zo dňa 11.07.2022 vo výroku I. aj II. zrušil (poznámka odvolacieho súdu: že v časti návrhu o zrušení výrokov I. a II. žalovaný urobil pravdepodobne chybu, nakoľko takéto označenie výrokov, najmä vo vzťahu k výroku II. nemá z pozície žalovaného logiku).

33. Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), preskúmal odvolaním napadnuté výroky rozsudku súdu prvej inštancie, prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu ani odvolaniu žalovaného voči rozsudku súdu prvej inštancie v rozsahu výrokov I., II. a III. nemožno priznať úspech a že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 14.02.2024; termín verejného vyhlásenia rozsudku odvolací súd oznámil v súlade s § 378 ods. 1 a § 219 ods. 1, ods. 3 CSP.

34. Súd prvej inštancie vo veci vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, na jeho základe zistil správne skutkový stav veci a napadnutý rozsudok aj v logických súvislostiach presvedčivo odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku a konštatuje jeho správnosť (§ 387 ods. 2 CSP). V prejednávanej veci rozhodnutie súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie súdneho rozhodnutia v zmysle § 220 CSP, pretože súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania a stanoviská strán sporu k prejednávanej veci, citoval právne predpisy ktoré aplikoval na prejednanú vec, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. S poukazom na uvedené v spojení s uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 238/2008 zo dňa 30.11.2009, sa odvolací súd zaoberal len tými odvolacími námietkami a argumentmi strán sporu, ktoré boli pre rozhodnutie o odvolaní relevantné.

35. Hneď v úvode k odvolaciemu dôvodu žalobcu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo, ak síce aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval alebo, ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. V posudzovanej veci s odvolaním sa na obsah odôvodnenia súdom prvej inštancie uvedený v odsekoch 35. až 38. napadnutého rozhodnutia, odvolací súd považuje skutkové zistenia súdu prvej inštancie za úplné a ich právne posúdenie za správne.

36. V prejednávanej veci z obsahu súdneho spisu a z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie vyplýva, že uznesením O. D. G. D. Č.H.: O. - XXX/MC-G.-XXXX Q. N. XX.XX.XXXX bolo žalobcovi vznesené obvinenie za úmyselný prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona. Následne dňa 08.02.2021 si žalobca zvolil obhajcu C.. O. Z., G., ktorý dňa 09.02.2021 podal sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia. Na základe podanej sťažnosti okresná prokurátorka preskúmala napadnuté uznesenie a dospela k názoru, že sťažnosť je dôvodná a prokurátorka Okresnej prokuratúry G. vydala dňa XX.XX.XXXX uznesenie Číslo: X D. XX/XX/XXXX Q. N. XX.XX.XXXX ktorým zrušila uznesenie o vznesení obvinenia OR PZ G., Obvodného oddelenia PZ G. Č.: O. - XXX/MC-G.-XXXX zo dňa XX.XX.XXXX, ktorým bolo vznesené obvinenie žalobcovi pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 158 1 Trestného zákona, pretože je nezákonné. Keďže žalobcovi na základe nezákonného rozhodnutia o vznesení obvinenia orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci vznikla škoda a nemajetková ujma, žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 24.03.2021 sa žalobca obrátil na žalovaného, ktorý v zmysle § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. za vzniknutú škodu zodpovedá.

37. Odvolací súd zdôrazňuje, že zodpovednosť štátu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. je založená na kumulatívnom splnení troch podmienok a to, nezákonnosť rozhodnutia, právoplatnosť rozhodnutia a vyčerpanie všetkých riadnych opravných prostriedkov s tým, že zodpovednosť za škodu je objektívna, ktorej sa nemožno zbaviť. Uvedenými zákonnými podmienkami vo vzťahu k prejednávanej veci sa súd prvej inštancie v plnom rozsahu riadne a vecne vysporiadal v odsekoch 35. a 36. napadnutého rozhodnutia a odvolací súd na ne v celom rozsahu odkazuje.

38. Námietku žalobcu vzťahujúcu sa k nepriznaniu nemajetkovej ujmy špecifikovanú v odseku 11. až 19. tohto rozhodnutia, vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodnú.

Z obsahu spisu vyplýva a súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia v odseku 38. vecne a v logických súvislostiach uviedol z akých tvrdení žalobcu a z akých dôkazov vychádzal, ako tvrdenia žalobcu vo vzťahu k príčinnej súvislosti k uzneseniu o vznesení obvinenia a následného zrušenia uznesenia o obvinení vyhodnotil. Nakoľko žalobca vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v konaní vierohodne preukázal len nezákonné rozhodnutie, avšak konkrétny/reálny dopad vznesenia obvinenia na jeho osobnostnú sféru v príčinnej súvislosti s predmetným rozhodnutím žiadnym relevantným dôkazom nepreukázal, aj odvolací súd dospel k záveru, že primeranou satisfakciou pre žalobcu bude konštatovanie porušenia jeho práva. Vzhľadom na absenciu relevantných skutkových tvrdení zo strany žalobcu podporených dôkazmi, nemohol súd prvej inštancie nemajetkovú ujmu určiť v peniazoch, s čím sa odvolací súd stotožňuje a odvoláva sa na rozhodnutie súdu prvej inštancie, pričom zdôrazňuje, že zákon č. 514/2003 Z.z. paušálne odškodnenie poškodených osôb nepozná. I keď samotné uznesenie o vznesení obvinenia predstavuje pre poškodeného určitú nemateriálnu ujmu, to však poškodeného nezaväzuje povinnosti preukázať, v prípade uplatnenia peňažnej náhrady, vznik nemajetkovej ujmy v jednotlivých oblastiach života, intenzitu zásahu, ako aj skutočnosť, že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočne účinným a efektívnym prostriedkom na vyváženie či zmiernenie vzniknutej ujmy. Inými slovami, poškodeného zťažuje nielen povinnosť tvrdiť existenciu relevantných skutočností umocňujúcich zásah do kvality života alebo ovplyvnenie životnej situácie, ktorými odôvodňuje vznik nemajetkovej ujmy za nezákonné rozhodnutie, ale aj povinnosť tieto skutočnosti v konaní hodnoverne preukázať. Určenie výšky nemajetkovej ujmy má byť (vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu) v súlade s požiadavkou spravodlivosti. Súd musí mať preukázanú najmä skutočnosť, pre ktorú dospel k záveru, že zadosťučinenie podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. nie je postačujúce, predovšetkým z hľadiska intenzity, trvania a rozsahu nepriaznivých následkov vzniknutých žalobcovi vzhľadom na jeho postavenie v rodine, v spoločnosti a podobne (viď. R 21/1995).

39. Za správny záver považuje odvolací súd záver súdu prvej inštancie o neunesení dôkazného bremena ohľadne tvrdení žalobcu, že uznesenie o vznesení obvinenia pre úmyselný prečin ublíženia na zdraví, malo spôsobiť žalobcovi závažné následky v súkromnom, pracovnom či rodinnom živote (súd prvej inštancie v logických súvislostiach relevantne odôvodnil nepreukázanie ako i neopodstatnenosť údajných poznámok poštovej doručovateľky; rovnako i tvrdenie žalobcu ohľadom zmeny správania majiteľa autoservisu; takisto tvrdenie o údajnom výsluchu jeho matky prostredníctvom neidentifikovaných štátnych orgánov cez telefón, čo svedeckou výpoveďou matka žalobcu ozrejmla tým, že na kladené otázky odmietla odpovedať a dohodla sa na termíne výsluchu, na ktorom sa podľa jej vyjadrení vyšetrovateľ údajne správal arogantne, avšak uvedené údajné arogantné správanie a nátlak vyšetrovateľa nebol preukázaný, pričom svedkyňa neozrejmla v čom mal nátlak spočívať, a uvedené tvrdenia svedkyňa ani žalobca neriešili oficiálne ako napr. sťažnosťou na konanie vyšetrovateľa).

40. Námietku žalobcu vo veci vyhodnotenia zhoršenia psychického stavu žalobcu súdom prvej inštancie uvedenú v odseku 17. tohto rozhodnutia, vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodnú.

Odvolací súd, rovnako ako súd prvej inštancie je názoru, že aj keď je nesporné, že predmetné nezákonné uznesenie o vznesení obvinenia mohlo spôsobiť žalobcovi zhoršenie jeho psychického stavu a tým pre žalobcu vytvoriť predstavu o určitej nemateriálnej ujme, to však žalobcu nezaväzuje povinnosti preukázať, ak si uplatňuje peňažnú náhradu titulom nemajetkovej ujmy aj za psychickú ujmu, vznik takejto ujmy v spojení s intenzitou zásahu. Iba samotné konštatovanie zhoršenia psychického stavu, nie je dostatočne účinným a efektívnym prostriedkom pre priznanie nemajetkovej ujmy. V prejednávanej veci uznesenie o vznesení obvinenia bolo vydané dňa 29.01.2021 (žalobcovi bolo doručené dňa 04.02.2021) a uznesenie ktorým bolo uznesenie o vznesení obvinenia zrušené bolo vydané dňa 25.02.2021, z čoho možno bezpochyby konštatovať, že predmetný zásah voči žalobcovi trval 22 dní. Uvedená skutočnosť a to v spojení s charakterom zásahu (uznesenie o vznesení obvinenia) už sama o sebe dáva odpoveď, že

nešlo o neprimerane dlhotrvajúci zásah, a že nemožno ani z vykonaného dokazovania vyvodit', že by išlo o ujmu nepatrnú alebo značnú, kedy nestačí konštatovanie porušenia práva na strane žalobcu. Odvolací súd poukazuje na to, že aj keď výšku nemajetkovej náhrady určuje súd voľnou úvahou, nemôže ísť o úvahu nepreskúmateľnú, resp. svojvoľnú. Určenie výšky nemajetkovej ujmy má byť (vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu) vždy v súlade s požiadavkou spravodlivosti. Súd musí mať preukázanú skutočnosť na základe ktorej dospel k záveru, že zadosťučinenie podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. nie je postačujúce z hľadiska intenzity, trvania a rozsahu nepriaznivých následkov vzniknutých na strane žalobcu. Žalobca nepreukázal svoje tvrdenie, že predmetné uznesenie o vznesení obvinenia malo spôsobiť žalobcovi psychické utrpenie a poškodiť jeho zdravotný stav; a dokonca ani nezdôvodnil, z čoho vychádzal pri uplatňovaní samotnej výšky náhrady nemajetkovej ujmy. Odvolací súd opäť apeluje, že zákon č. 514/2003 Z.z. neupravuje paušálnu náhradu nemajetkovej ujmy a aj keď súd o výške nemajetkovej ujmy rozhoduje voľnou úvahou, nemôže ísť o úvahu nepreskúmateľnú, resp. svojvoľnú. Súd nemôže svoje rozhodnutie oprieť o súdom vykonštruované skutkové tvrdenia a nemá ani zákonnú povinnosť v odôvodnení svojho rozhodnutia uvádzať úvahy o tom, čo mal žalobca predostrieť/preukázať aby mohol súd nemajetkovej náhrade vyhovieť.

41. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd si je vedomý z ústavnoprávneho hľadiska, že zodpovednosť štátu v týchto prípadoch je konštruovaná ako objektívna absolútna zodpovednosť (štát sa jej nemôže zbaviť), zvlášť v prípadoch rozhodovania o výške náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom (orgánov) štátu. No zákonodarcu formuluje kritériá stanovenia výšky náhrady, a v aktuálnej právnej úprave stanovil aj hornú hranicu náhrady, čím poskytol všeobecným súdom široký autonómny priestor na realizáciu voľnej úvahy. Pokiaľ majú závery takejto úvahy striktnú oporu vo vykonanom dokazovaní a úvaha všeobecného súdu je vyjadrená v podobe dostatočne, logicky a zrozumiteľne odôvodneného rozhodnutia, iba takýmto postupom môže dôjsť k nastoleniu spravodlivej rovnováhy medzi štátom ako škodcom a fyzickou osobou poškodenou jeho konaním na základných právach. Takže ak má každý právo na náhradu škody spôsobenej mu nezákonným rozhodnutím štátneho orgánu zaručené v čl. 46 ods. 3 ústavy, potom toto právo nie je možné v tom ktorom konkrétnom prípade zákonom obmedziť, či celkom vylúčiť. Opačný prístup by nerešpektoval princíp minimalizácie zásahov do základných práv v podobe ich prípadného obmedzenia a princíp maximalizácie zachovania obsahovej podstaty základného práva. (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 9Cdo/161/2022 zo dňa 23.08.2023, obdobne nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 165/02 zo dňa 19.12.2002, nález sp. zn. II. ÚS 136/02 zo dňa 17.07.2002, nález sp. zn. II. ÚS 42/01 zo dňa 17.07.2002, nález sp. zn. III. ÚS 165/02 zo dňa 19.12.2002). K aplikácii žalobcom citovaných rozhodnutí súdov Českej republiky a ústavného súdu Českej republiky, odvolací súd poznamenáva, že nie je možné mechanicky prevziať závery rozhodovacej praxe súdov iných štátov či Európskeho súdu pre ľudské práva, a to najmä s ohľadom na odlišnosť životnej úrovne v jednotlivých štátoch, ktorá musí byť tiež zohľadnená, pokiaľ priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy má zodpovedať predstavám spravodlivosti a slušnosti v danom čase a na danom mieste. Potom s poukazom na vyššie uvedené, s dôrazom na objektívnu zodpovednosť štátu, by bolo žiaduce priznať nemajetkovú ujmu vo výške aspoň symbolického 1,- Eura, čo však odvolací súd nepovažuje v prípade prejednávanej veci za súladné s kritériom slušnosti súdneho rozhodnutia.

42. Námietku žalovaného uvedenú v odseku 24. tohto rozhodnutia, že uznesením o vznesení obvinenia neboli splnené zákonné podmienky § 6 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z., odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodnú.

Odvolací súd v prvom rade poukazuje na skutočnosť, že nezákonnosť rozhodnutia nie je možné a ani účelné zisťovať v rámci súdneho konania o náhrade škody. Nezákonnosť rozhodnutia musí byť v čase prejednávania nároku o náhrade škody už konštatovaná príslušným orgánom, ktorý je podľa procesných predpisov oprávnený zrušiť nezákonné rozhodnutie pre jeho nezákonnosť (v prejednávanej veci tak urobila prokurátorka Okresnej prokuratúry G. uznesením Číslo: X D. XX/XX/XXXX Q. N. XX.XX.XXXX ktorým zrušila uznesenie o vznesení obvinenia, pretože je nezákonné). Otázkou nezákonnosti rozhodnutia nie je možné riešiť ani ako otázku predebežnú. Podmienkou priznania nároku je, že nezákonné rozhodnutie príslušný orgán zmenil alebo zrušil (§ 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z.). Takýto postup totiž zabezpečuje, že otázku, či je právoplatné rozhodnutie nezákonné, posúdil pred začatím konania o náhradu škody, kvalifikovaný orgán. Rovnako je dôležitá pre zodpovednosť štátu skutočnosť, že poškodený využil všetky riadne opravné prostriedky na dosiahnutie nápravy (§ 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.). Iná právna konštrukcia by viedla k obchádzaniu základného procesného inštitútu, ktorými sú riadne opravné prostriedky. Z obsahu spisu je nepochybné, že proti rozhodnutiu/

uznesení OR PZ G. pod ČVS: O. - XXX/MC-G.-XXXX Q. N. XX.XX.XXXX, ktorým bolo žalobcovi vznesené obvinenie za úmyselný prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona, bol ako opravný prostriedok prípustná sťažnosť, čo žalobca včas legitímne využil a takýto prístup žalobcu mal za následok, že rozhodnutie napadnuté sťažnosťou bolo prokuratorkou Okresnej prokuratúry G. uznesením Číslo: X D. XX/XX/XXXX Q. N. XX.XX.XXXX zrušené pre nezákonnosť.

43. Námietku žalovaného, že rozhodnutie napadnuté sťažnosťou nemá charakter rozhodnutia, ktoré by nadobudlo právoplatnosť a preto ide o výnimku zo všeobecnej zásady zodpovednosti štátu (ak poškodený využil všetky riadne opravné prostriedky na dosiahnutie nápravy), odvolací súd vyhodnotil ako irelevantnú.

Odvolací súd akcentuje, že podmienkou zodpovednosti štátu je zmena alebo zrušenie právoplatného rozhodnutia, ktorým bola škoda spôsobená. Zodpovednosť štátu za škodu nastupuje ale aj vtedy, ak ide o rozhodnutie ešte neprávoplatné ale už vykonateľné, ktoré bolo zrušené alebo zmenené na základe riadneho opravného prostriedku. O takýto prípad ide v prejednávanej veci, keď voči žalobcovi bolo vznesené obvinenie uznesením, ktoré následne na podklade žalobcom podanej sťažnosti (riadneho opravného prostriedku), bolo prokuratúrou zrušené. Nezákonnosť uznesenia o vznesení obvinenia pritom bola výslovne v uznesení konštatovaná. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že sa jedná o objektívnu zodpovednosť štátu. V podmienkach materiálneho právneho štátu musí totiž štát niesť (objektívnu) zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv jednotlivca (pozri napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4MCdo/15/2009). Takýmto výkladom nedochádza k popretiu možnosti štátu vzniesť obvinenie proti konkrétnej osobe ani nedochádza k obmedzeniu legitímneho práva štátu odhaľovať trestnú činnosť a viesť obvinenie proti osobe, ktorá je dôvodne podozrivá z trestnej činnosti. Najvyššie súdne autority v svojich rozhodnutiach konštatovali, že štát má právo a súčasne povinnosť odhaľovať trestné činy a tým pádom viesť trestné stíhanie voči osobám podozrivým zo spáchania trestného činu, a zároveň vyslovili právny názor, podľa ktorého je štát povinný odškodniť škodu vzniknutú jednotlivcovi, proti ktorému bolo vedené trestné stíhanie ako proti obvinenému, ak sa podozrenie voči nemu nepotvrdilo, čo potvrdzuje objektívny charakter zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Štát tak za konanie svojich orgánov zodpovedá, aj keď z ich strany k žiadnemu subjektívnemu pochybeniu nedošlo a to s ohľadom na výsledok ich činnosti. Na tomto mieste odvolací súd upriamuje pozornosť na zodpovednosť štátu „za výsledok“. Takže ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody, treba vychádzať z toho, že občan (poškodený) čin nespáchal, a trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa preto posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím (pozri uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo/133/2018 zo dňa 30.04.2019). Uvedený právny názor možno bezpochyby analogicky preniesť aj vo vzťahu k rozhodnutiu o vznesení obvinenia, a preto vykonateľné uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré bolo na podklade sťažnosti žalobcu, prokuratúrou Okresnej prokuratúry G. zrušené pre nezákonnosť, bola z hľadiska ust. § 6 ods. 1 a 3 zákona č. 514/2003 Z. z. preukázaná existencia nezákonného rozhodnutia. Aj súd prvej inštancie správne konštatoval, že oslobodenie spod obžaloby má taký istý význam ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre jeho nezákonnosť, pretože iný výklad by odporoval zmyslu právnej úpravy o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci podľa zákona č. 514/2003 Z. z. a odkázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/194/2010, a odvolací súd už len podporne poukazuje aj nálezy Ústavného súdu SR II.ÚS 25/2011, I. ÚS 514/2016. Napr. sp. zn. II.ÚS 25/2011-33 zo dňa 24.03.2011, ktorý konštatoval, „ ...že pri posudzovaní nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, a nielen zastavenie trestného stíhania, ak k nemu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesenie obvinenia pre nezákonnosť (§ 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z.) tak, ako bolo judikované všeobecnými súdmi (napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4MCdo 15/2009). ...“ Vo vzťahu k existencii nezákonného rozhodnutia, neobstojí ani námietka žalovaného, že uznesením Okresnej prokuratúry G. bolo síce zrušené uznesenie OR PZ G. o vznesení obvinenia pre nezákonnosť, avšak v zmysle jeho obsahu a záverov odôvodnenia, bolo konštatované, že skutok sa stal a bolo uložené poverenému príslušníkovi PZ v ďalšom konaní doplniť dokazovanie; odvolací súd v kontexte uvedenej námietky musí konštatovať, že predmetné rozhodnutie prokuratorky bolo vydané z dôvodu, že orgány činné v trestnom konaní vydali v predmetnej veci nezákonné rozhodnutie (uznesenie o vznesení obvinenia) bez dostatočného preukázania nielen protiprávneho konania žalobcu ako obvineného, ale aj bez dostatočného preukázania následku takéhoto konania už v čase vznesenia obvinenia, čo je dôležitým kritériom skutkovej podstaty stíhaného prečinu. Takže odvolací súd je názoru, že nielen

výroková časť uznesenia o zrušení uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť, ale explicitne aj z odôvodnenia predmetného uznesenia nepochybne vyplýva, že orgány činné v trestnom konaní vydali nezákonné rozhodnutie, v rozpore s § 2 ods. 1 a ods. 10 v spojení s § 206 ods. 1 Trestného poriadku. V konečnom dôsledku odvolací súd poznamenáva a to s poukazom na konečný výsledok konania, čo žalovaný žiadnym spôsobom nerozporoval, keď podľa tvrdenia žalobu, stíhanie voči žalobcovi bolo skončené postúpením veci na priestupkové konanie, ktoré skončilo právoplatne zastavením konania podľa § 76 ods. 1 písm. c) zákona o priestupkoch voči obvinenému/žalobcovi, vo veci priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona o priestupkoch oslobodením žalobcu ako priestupkovo obvineného (rozhodnutie Okresného úradu G., odbor všeobecnej vnútornej správy číslo spisu:O.-G.-O.-XXXX/XXXXXX-XXX Q. N. XX.XX.XXXX; č.l. 321). Odvolací súd tak môže uzavrieť, že žalobca existenciu nezákonného rozhodnutia, ako primárneho predpokladu pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody podľa zákona č.514/2003 Z.z., nepochybne preukázal.

S poukazom na uvedené sa odvolací súd nestotožňuje s odvolacou argumentáciou žalovaného, že škoda vyžaduje k svojmu vzniku protiprávny úkon, ktorý však spáchal žalobca a preto mu nárok na náhradu škody vzniknúť nemôže, keďže náklady zastúpenia obhajcom si žalobca zapríčinil sám. Odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že uznesenie o vznesení obvinenia bolo zrušené ako nezákonné, pretože nebolo zo spisového materiálu možné vyvodiť záver, že za skutok nesie trestnú zodpovednosť žalobca ako obvinený a bolo uložené poverenému príslušníkovi PZ v ďalšom konaní doplniť dokazovanie podľa osobitného pokynu prokurátora a opätovne rozhodnúť. To, že sa žalobca bránil dôvodne a efektívne, nasvedčuje skutočnosť, ktorá nebola sporná, že v konečnom dôsledku vec bola skončená postúpením na priestupkové konanie, ktoré skončilo zastavením konania podľa § 76 ods. 1 písm. c) zákona o priestupkoch.

44. Námietku žalovaného k nároku náhrady škody, ktorá spočíva z trov obhajoby v trestnom konaní, pričom trovy obhajoby (vznik nároku aj výška) sú závislé vždy až od konečného výsledku konania, vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodnú.

Žalobca sa domáha titulom náhrady škody zaplatenia sumy 412,61 Eur ako trov obhajoby v trestnom konaní podľa § 5 ods. 1, § 6 ods. 1 v spojení s § 17 ods. 1 a § 18 ods. 1 a ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z.. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že ustanovenie § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. predpokladá aktivitu obvineného, aby podal proti nezákonnému rozhodnutiu opravný prostriedok. Právo na obhajobu patrí medzi základné zásady trestného konania. Toto právo prislúcha osobám, proti ktorým sa vedie trestné konanie, teda voči osobám, ktoré sú obvinené zo spáchania trestného činu. Tu treba poukázať na zásadu práva na obhajobu so zásadou stíhania len zo zákonných dôvodov a zákonným spôsobom. Zabezpečenie práva na obhajobu bude „držať ochrannú ruku“ nad tým, aby obvinený nebol stíhaný inak ako v súlade so zákonom a aby boli rešpektované všetky jeho procesné práva. Právo na obhajobu pozostáva z materiálneho práva na obhajobu, v zmysle ktorého sa môže osoba obhajovať sama, alebo z formálneho práva na obhajobu, v zmysle ktorého sa môže dať každá osoba voči ktorej je vedené trestné konanie zastupovať právny zástupcom. Z uvedeného je nepochybné, že žalobca ako obvinený mal právo zvoliť si obhajcu.

Je potrebné tiež uviesť, keďže ide o štádium trestného konania vo fáze vznesenia obvinenia, keď uznesenie o vznesení obvinenia bolo zrušené pre nezákonnosť a následne vec bola skončená postúpením na priestupkové konanie, ktoré skončilo zastavením konania, že je daný nárok na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia (R 35/1991). Na podstate tohto právneho záveru prijatého za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb., zotrváva súdna prax aj po prijatí zákona č. 514/2003 Z.z.. Aj keď zákon č. 514/2003 Z.z. výslovne neupravuje nárok na náhradu škody v prípade zrušenia uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť, treba podľa názoru odvolacieho súdu vychádzať z analogického výkladu úpravy najbližšej, a to z úpravy zodpovednosti za škodu spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Zákon č. 514/2003 Z.z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemôže zbaviť a jeho zmyslom je, „... aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu bola odčinená ...“ (sp. zn. 4MCdo/15/2009). Už samotný chybný procesný postup orgánov činných v trestnom konaní zakladá zodpovednosť za výsledok konania a preto logickým dôsledkom takéhoto chybného postupu má za následok zodpovednosť žalovaného za škodu, ktorá vznikla žalobcovi v súvislosti s obranou proti vznesenému obvineniu, ktoré musel vynaložiť. To, že si žalobca ako obvinený zvolil obhajcu, nemôže byť na jeho ujmu. Každý má právo poradiť sa v právnych otázkach s právne kvalifikovanou osobou. Okamihom vznesenia obvinenia má osoba, voči ktorej uznesenie smeruje, právo na aplikáciu všetkých oprávnení podľa ustanovení Trestného poriadku. To, že išlo o účelne vynaložené trovy obhajoby v trestnom konaní svedčí, že uznesenie o vznesení

obvinenia bolo zrušené pre nezákonnosť, čo potvrdzuje, že žalobca sa účinne bránil proti vznesenému obvineniu.

Z obsahu spisu je tak nepochybné, že uplatnená náhrada škody titulom trov obhajoby vznikla v príčinnej súvislosti s rozhodnutím o vznesení obvinenia, a rovnako je nepochybné, že prokurátorka uznesením zrušila uznesenie o vznesení obvinenia ako nezákonné, a že v konečnom dôsledku nebola podaná obžaloba, ale vec bola skončená postúpením na priestupkové konanie, ktoré skončilo zastavením konania. Z kontextu uvedeného je nepochybné, že iné úkony na zabezpečenie svojich práv žalobca nevykonával a jedinými dôvodne vynaloženými nákladmi na obhajobu sú tie, ktoré sú predmetom náhrady škody. Žalobca svoj nárok relevantne vyúčtoval a vydokladoval, čo súd prvej inštancie v odsekoch 36. a 37. napadnutého rozhodnutia odôvodnil. A keďže žalovaný samotnú výšku priznanej škody nenamietal, odvolací súd na uvedené odôvodnenie už len odkazuje.

45. Námietku žalovaného, že v užšom zmysle sú vykonateľné len tie uznesenia, ktoré ukladajú povinnosť na plnenie. Ak uznesenie žiadnu povinnosť neukladá, nemôže nadobudnúť vykonateľnosť, a môže sa stať len právoplatným. Uznesenie o vznesení obvinenia neukladá priamo obvinenému žiadnu povinnosť, preto nemôže nadobudnúť vykonateľnosť bez ohľadu na právoplatnosť, uvedenú v odseku 24. tohto rozhodnutia, odvolací súd vyhodnotil ako irelevantnú.

Uznesenie o vznesení obvinenia je „priebežným“ rozhodnutím policajta po začatí resp. súčasne so začatím trestného stíhania (v prípravnom konaní), ktoré vydá na základe doposiaľ zabezpečeného, nie však objektívne kompletného spisového materiálu, po posúdení existujúcej dôkaznej situácie, právnej kvalifikácie a na základe najpravdepodobnejšieho skutkového deja, v prípadoch dostatočne odôvodneného záveru spáchania trestného činu konkrétnou osobou, voči ktorej smeruje, a to bez meškania. Vznesením obvinenia policajt zabezpečuje podozrivej osobe inštrumentár práv a povinností, ktorý umožňuje obvinenému realizovať svoj vplyv na trestné konanie ako subjekt trestného konania. Proti uzneseniu o vznesení obvinenia je ako riadny opravný prostriedok prípustná sťažnosť, ktorá nemá odkladný účinok. Sťažnosť má devolutívny účinok, ak orgán, ktorý uznesenie vydal bude postupovať v zmysle § 190 ods. 1 Trestného poriadku a nerozhodne o sťažnosti sám v rámci autoremedúry. Každopádne, ak žalobca využil zákonnú možnosť podania opravného prostriedku (sťažnosť), ktorý s poukazom na rozhodnutie prokurátorky, ktorá uznesenie o vznesení obvinenia pre nezákonnosť zrušila, opravný prostriedok bol podaný dôvodne, čo len potvrdzuje účel a teologický cieľ § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.. Vzhľadom na uvedený právny názor odvolacieho súdu, je predmetná námietka žalovaného irelevantná.

46. Zákon č. 514/2003 Z. z., ktorý zakotvil objektívnu zodpovednosť štátu bez ohľadu na zavinenie (tej sa nemôže zbaviť), zo súdnej praxe vyplýva, že sa neposudzuje správnosť rozhodnutia orgánu z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zaviniť, ale rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania. V tomto kontexte odvolací súd poukazuje na závery nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 25/2011-33 zo dňa 24.03.2011, ktorý konštatoval, že pri posudzovaní nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, a nielen zastavenie trestného stíhania, ak k nemu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesenie obvinenia pre nezákonnosť (§ 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z.) tak, ako bolo judikované všeobecnými súdmi (napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4MCdo 15/2009), ale rovnaké dôsledky má aj rozhodnutie o postúpení veci na priestupkové konanie, ak k nemu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným. Zo všetkých uvedených dôvodov je rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci výsledok tohto konania. Preto námietka žalovaného, že uznesenie o vznesení obvinenia nebolo nezákonným (v zmysle odôvodnenia rozhodnutia), je bez akejkoľvek relevancie. Uznesenie o vznesení obvinenia, keďže napokon na základe využitia opravného prostriedku/podanej sťažnosti žalobcom bolo predmetné uznesenie o vznesení obvinenia zrušené pretože je nezákonné, vykazuje všetky znaky nezákonného rozhodnutia v zmysle ustanovení zákona o zodpovednosti za škodu. A aj vzhľadom na skutočnosť, že po zrušení uznesenia o vznesení obvinenia, bola vec postúpená príslušnému priestupkovému orgánu (pretože sa nejedná o trestný čin ale mohlo by ísť o priestupok, pričom aj priestupkové konanie bolo zastavené), je bezpochyby uznesenie o vznesení obvinenia potrebné považovať za nezákonné, a je daný dôvod pre vyhoviecie nároku žalobcu na náhradu škody v zmysle § 3 ods. 1 a ods. 2, § 5 ods. 1 a § 6 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. (obdobne rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 1Cz 6/1990 zo dňa 23.02.1990, publikovaný v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod č. 35/1991, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 53/93 zo dňa 28.06.1993,

publikovaný v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov SR pod č. 70/1994 a rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 183/2009 zo dňa 30.11.2009).

47. Pokiaľ ide o rozhodnutie súdom prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania (výrok III.), odvolací súd konštatuje, že žiadna zo strán nenapadla predmetný výrok kvalifikovaným vecným odôvodnením v rámci podaného odvolania, a preto v tejto časti napadnutého rozhodnutia odvolací súd len odkazuje na odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie.

48. Na základe uvedeného odvolací súd konštatuje, že obsah podaných odvolaní jak žalobcom tak aj žalovaným nie sú spôsobilé spochybníť správnosť záverov napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie z hľadiska odvolacích dôvodov výslovne v nich uvedených, pričom ani v odvolacom konaní neboli zistené také nové rozhodujúce skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by mali za následok zmenu skutkového stavu alebo by spochybňovali správnosť právnych záverov, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, ods. 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

49. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 2 a § 262 ods. 1 CSP a vzhľadom na neúspech každej zo strán sporu v odvolacom konaní rozhodol tak, že žiadnej zo strán právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

50. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). (§ 422 ods. 1 CSP)

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie,

lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 CSP)

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. (§ 429 ods. 1 CSP)

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods. 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. (§ 431 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 ods. 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. (§ 432 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods. 2 CSP)

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. (§ 433 CSP)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 434 CSP)

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. (§ 435 CSP)